CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
MACIEJ SZPUNAR
prezentate la 1 iulie 2015 [1]

Cauza C-347/14

New Media Online GmbH

[cerere de decizie preliminară formulată de Verwaltungsgerichtshof (Austria)]

„Libera prestare a serviciilor — Furnizarea de servicii mass-media audiovizuale — Directiva serviciilor mass-media audiovizuale — Articolul 1 alineatul (1) literele (a), (b) și (g) — Noțiunile «program» și «serviciu mass-media audiovizual» — Conținut video de scurtă durată disponibil pe pagina de internet a unui cotidian”

Introducere

1. „Ce este calul, vede oricine”. Aceasta a fost una dintre definițiile cuprinse în prima enciclopedie poloneză, publicată în secolul al XVIII-lea [2]. Ar putea părea că același lucru este valabil pentru problema care ne preocupă în prezenta cauză, referitoare la definirea serviciilor mass-media audiovizuale în contextul internetului: intuitiv oricine este în măsură să recunoască un astfel de serviciu. Cu toate acestea, când se pune problema de a-l descrie în limbaj juridic, sunt dificil de găsit noțiunile care să fie destul de precise, dar în același timp suficient de cuprinzătoare.

2. În opinia noastră, acest lucru este cauzat de faptul că determinarea cadrului juridic inerent funcționării internetului reprezintă una dintre principalele provocări cu care se confruntă în prezent legislația, precum și instanțele judecătorești din toate țările lumii, inclusiv din Uniunea Europeană și din statele sale membre. Varietatea fără precedent și cantitatea practic infinită de informații disponibile, lipsa frontierelor de stat ca principale bariere în calea fluxului de informații, ușurința cu care orice informație poate fi creată de către orice subiect și poate ajunge la un număr practic nelimitat de destinatari și, în sfârșit, separarea lumii virtuale, digitale, de lumea materială necesită noi instrumente juridice, adesea construite pe baze complet noi [3]. În plus, această realitate se schimbă într-un ritm frenetic, depășind cu mult capacitatea legiuitorului de a reacționa la astfel de schimbări, în special în țările democratice. Prin urmare, aplicarea în era digitală a unor norme concepute pentru realitatea analogică prezintă o serie de dificultăți. Cauza în discuție ilustrează dilemele cu care se confruntă autoritățile responsabile cu supravegherea respectării legii și cu reglementarea pieței.

1 — Limba originală: polona.

2 — B. Chmielowski, *Nowe Ateny*, Liov, 1745-1746, p. 475.

3 — Un foarte bun exemplu privind modul în care categoriile noastre juridice actuale nu se adaptează la noua realitate este dificultatea cu care vânzarea conținutului dematerializat al cărților (e-book) este considerată un „serviciu” (a se vedea Hotărârea Comisia/Franța, C-479/13, EU:C:2015:141, și Hotărârea Comisia/Luxemburg, C-502/13, EU:C:2015:143).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3. Cadrul juridic al prezentei cauze la nivelul dreptului Uniunii este reprezentat de dispozițiile Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale)[4]. Interpretarea solicitată de instanța de trimitere necesită luarea în considerare, pe lângă dispozițiile directivei care fac obiectul interpretării propriu-zise, a unor considerente care precizează domeniul de aplicare al directivei astfel cum este avut în vedere de legiuitor.

4. Potrivit considerentelor (11), (21), (22), (24), (28) și (29) ale Directivei 2010/13:

„(11) Pentru a evita denaturarea concurenței, este necesar să fie îmbunătățită securitatea juridică, să fie sprijinită finalizarea pieței interne și să fie facilitată apariția unei zone unice de informare, astfel încât cel puțin un set minim de norme coordonate să se aplice tuturor serviciilor mass-media audiovizuale, atât transmisiilor de televiziune (adică serviciilor mass-media audiovizuale liniare), cât și serviciilor mass-media audiovizuale la cerere (adică serviciilor mass-media audiovizuale neliniare).

[…]

(21) În sensul prezentei directive, definiția unui serviciu media audiovizual ar trebui să acopere numai serviciile mass-media audiovizuale, transmisii de televiziune sau servicii la cerere, care sunt mijloace de informare în masă, adică serviciile care sunt destinate a fi recepționate de către o proporție semnificativă din publicul larg și care pot avea un impact clar asupra acestuia. Domeniul său de aplicare ar trebui să se limiteze la servicii în sensul definit prin Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și ar trebui, prin urmare, să acopere orice formă de activitate economică, inclusiv activitățile întreprinderilor prestatoare de servicii publice, însă nu ar trebui să acopere activitățile care nu sunt, în esență, economice și care nu sunt în concurență cu difuzarea programelor de televiziune, cum ar fi site-urile private și serviciile constând în furnizarea sau distribuția de conținut audiovizual generat de utilizatori privați în scopul punerii în comun și al schimbului în cadrul comunităților de interes.

(22) În sensul prezentei directive, definiția unui serviciu mass-media audiovizual ar trebui să acopere rolul mass-media de informare, divertisment și educare a publicului larg și ar trebui să includă comunicațiile comerciale audiovizuale, însă ar trebui să excludă orice formă de corespondență privată, precum e-mailurile expediate unui număr limitat de destinatari. Această definiție ar trebui să excludă, de asemenea, toate serviciile al căror scop principal nu reprezintă furnizarea de programe, adică serviciile în cazul cărora orice conținut audiovizual este doar ocazional și nu constituie scopul principal al acestora. Exemplele includ site-uri care conțin doar de manieră auxiliară elemente audiovizuale, cum ar fi elemente grafice animate, scurte spoturi publicitare sau informații legate de un produs sau serviciu care nu este audiovizual. […]

[…]

(24) Serviciile mass-media audiovizuale la cerere se caracterizează prin faptul că sunt «de tipul celor de televiziune», adică se află în concurență cu programele de televiziune pentru captarea aceleiași audiențe, iar natura și mijloacele de acces la serviciul respectiv l-ar îndreptăți pe utilizator să se

4 — JO L 95, p. 1.

aștepte în mod rezonabil la o protecție normativă în cadrul domeniului de aplicare al prezentei directive. Având în vedere acest aspect și pentru a preveni discrepanțele în ceea ce privește libera circulație și libera concurență, noțiunea de «program» ar trebui interpretată într-un mod dinamic, ținând cont de evoluțiile înregistrate în difuzarea programelor de televiziune.

[…]

(28) Domeniul de aplicare al prezentei directive nu ar trebui să includă versiunile electronice ale ziarelor și revistelor.

(29) Toate caracteristicile unui serviciu media audiovizual prevăzute în definiția acestuia și explicitate la considerentele 21-28 ar trebui să fie prezente simultan.”

5. Întrebarea adresată de instanța de trimitere are în esență ca obiect interpretarea unora dintre definițiile cuprinse în Directiva 2010/13. Aceste definiții se regăsesc la articolul 1 din directiva menționată. Acesta are următorul cuprins:

„1. În sensul prezentei directive:

(a) «serviciu mass-media audiovizual» înseamnă:

(i) un serviciu, astfel cum este definit la articolele 56 și 57 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care se află sub responsabilitatea editorială a unui furnizor de servicii mass-media și al cărui scop principal este furnizarea de programe în scop informativ, de divertisment sau educativ, pentru publicul larg, prin rețele de comunicații electronice, în sensul articolului 2 litera (a) din Directiva 2002/21/CE. Un astfel de serviciu media audiovizual reprezintă fie o transmisie de televiziune, astfel cum este definită la litera (e) din prezentul alineat, fie un serviciu mass-media audiovizual la cerere, astfel cum este definit la litera (g) din prezentul alineat;

[…]

(b) «program» înseamnă un ansamblu de imagini în mișcare cu sau fără sunet care constituie un articol individual în cadrul unei grile sau al unui catalog realizat de un furnizor de servicii mass-media și care este comparabil ca formă și conținut cu forma și conținutul transmisiilor de televiziune. Spre exemplificare, astfel de programe sunt filme artistice de lung metraj, transmisii sportive, comedii de situație, documentare, programe pentru copii și piese de teatru;

[…]

(g) «serviciu mass-media audiovizual la cerere» (adică un serviciu mass-media audiovizual neliniar) înseamnă un serviciu mass-media audiovizual prestat de un furnizor de servicii mass-media pentru vizionarea de programe la momentul ales de utilizator și la cererea individuală a acestuia, pe baza unui catalog de programe selecționate de furnizorul de servicii mass-media;

[…]”

Dreptul austriac

6. Directiva 2010/13 a fost transpusă în dreptul austriac prin Legea privind serviciile mass-media audiovizuale (Bundesgesetz über audiovisuelle Mediendienste, denumită în continuare „AMD-G”) [5]. Definiția serviciului mass-media audiovizual, cea a serviciului mass-media audiovizual la cerere, precum și cea a programului sunt prevăzute la articolul 2 punctele 3, 4 și 30 din AMD-G. Formularea acestora coincide cu cea a definițiilor corespunzătoare cuprinse în Directiva 2010/13.

7. Potrivit articolului 9 alineatul (1) din AMG-G:

„Operatorii de televiziune, în măsura în care nu sunt supuși unei obligații de autorizare în temeiul articolului 3 alineatul (1), precum și furnizorii de servicii mass-media la cerere trebuie să notifice propria activitate la autoritatea de reglementare cel târziu cu două săptămâni înainte de începerea acesteia.”

Situația de fapt, procedura și întrebările preliminare

8. New Media Online GmbH, societate de drept austriac (denumită în continuare „societatea New Media Online”), administrează site-ul internet al cotidianului *Tiroler Tageszeitung*, sub denumirea Tiroler Tageszeitung Online [6]. Pe acest site, alături de alte tipuri de conținut, există o secțiune separată intitulată „Video”, care, la data faptelor din cauza principală, cuprindea un catalog de aproximativ 300 de materiale audiovizuale. Aceste materiale, cu o durată de câteva zeci de secunde până la mai multe minute, erau, într-o măsură mai mare sau mai mică, legate de tematica restului conținutului paginii de internet și proveneau din diferite surse (material propriu, material produs de televiziunea locală, oferit de utilizatorii site-ului etc.).

9. Prin decizia din 9 octombrie 2012, Kommunikationsbehörde Austria (Autoritatea de Comunicații Austriacă) a considerat secțiunea „Video” de pe pagina de internet Tiroler Tageszeitung Online ca fiind un serviciu mass-media audiovizual la cerere în sensul AMD-G, supus obligației de notificare potrivit articolului 9 alineatul (1) din legea în cauză.

10. Împotriva acestei decizii societatea New Media Online a depus o reclamație la Bundeskommunikationssenat (autoritatea jurisdicțională competentă în materie de telecomunicații), care a fost respinsă de autoritatea respectivă prin decizia din 13 decembrie 2012. Această decizie a fost, la rândul său, atacată de societatea menționată la Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă Supremă).

11. Acestea sunt împrejurările în care Verwaltungsgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva [2010/13] trebuie interpretat în sensul că se poate considera că serviciul care face obiectul examinării este comparabil, conform cerințelor, ca formă și conținut cu transmisiile de televiziune în cazul în care astfel de servicii sunt furnizate și prin transmisiile de televiziune, care pot fi considerate mijloace de informare în masă destinate a fi recepționate de către o proporție semnificativă din publicul larg și care pot avea un impact clar asupra acestuia?

5 — BGBl. I nr. 84/2001, cu modificările ulterioare.

6 — www.tt.com.

2) Articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Directiva [2010/13] trebuie interpretat în sensul că, în cazul versiunilor electronice ale ziarelor și revistelor, examinarea scopului principal al serviciului furnizat se poate rezuma la o parte a acestuia în care este furnizată, în principal, o colecție video de scurtă durată care, în alte secțiuni ale site-ului acestui mediu electronic, sunt utilizate numai pentru completarea articolelor din ziarul electronic?”

12. Cererea de decizie preliminară a fost primită la grefa Curții la 18 iulie 2014. Observații scrise au fost prezentate de societatea New Media Online, de guvernul suedez, precum și de Comisia Europeană. Atât societatea New Media Online, cât și Comisia au fost reprezentate la ședința care a avut loc la 22 aprilie 2015.

Analiză

13. Instanța de trimitere a solicitat interpretarea a două dintr-o serie de criterii care permit ca un serviciu să fie considerat serviciu mass-media audiovizual în sensul Directivei 2010/13. Nu negăm importanța acestor două criterii. Totuși, în opinia noastră, prezenta cauză privește aspectele mai generale, inerente domeniului de aplicare al directivei în cauză în legătură cu conținutul pus la dispoziția publicului prin intermediul internetului. Prin urmare, am dori să sugerăm o abordare mai globală a întrebării adresate de instanța de trimitere. Acest lucru este cu atât mai adecvat cu cât în speță Curtea va avea pentru prima dată ocazia să se pronunțe cu privire la interpretarea noțiunii de serviciu mass-media audiovizual în sensul directivei menționate.

14. Am dori să precedăm considerațiile privind acest subiect cu o scurtă mențiune privind geneza dispozițiilor Uniunii în sectorul mass-mediei audiovizuale [7].

Geneza Directivei 2010/13

15. Deși încă din 1974 Curtea a considerat emisiunile de televiziune ca fiind o prestare de servicii în sensul tratatului [8], până în anii ’80 ai secolului al XX-lea acest sector nu a prezentat interes pentru legiuitorul comunitar. Acest lucru s-a datorat faptului că televiziunea tradițională terestră depindea de disponibilitatea benzii de frecvențe radio. Or, administratorii acestei benzi erau statele care alocau frecvențele anumitor posturi de televiziune, acordându-le în același timp o licență de difuzare pe un teritoriu limitat la teritoriul național. Prin urmare, importanța transfrontalieră a serviciilor de televiziune era extrem de redusă.

16. Situația s-a schimbat odată cu dezvoltarea televiziunii prin cablu și în special prin satelit. Noua tehnologie a permis nu numai creșterea în mod semnificativ a numărului de canale de televiziune, ci și accesul la un public din afara țării sediului emițătorului. În consecință, acest lucru a deschis posibilitatea de a crea o piață unică de servicii de televiziune.

17. Începutul activității legislative poate fi identificat în Cartea verde a Comisiei din 14 iunie 1984 privind televiziunea fără frontiere [9]. Activitatea menționată a condus la adoptarea așa-numitei Directive privind televiziunea fără frontiere [10]. Această directivă a stabilit principiul liberei recepții a transmisiilor de televiziune difuzate de un stat membru pe teritoriul altor state membre. În schimb, în directivă au

7 — Prin aceasta ne referim la reglementarea privind conținutul transmis prin intermediul mass-media audiovizuale. Excludem, întrucât nu aparțin materiei care face obiectul prezentei cauze, normele privind funcționarea rețelelor de telecomunicații și accesul la acestea, precum și dispozițiile referitoare la serviciile societății informaționale, altele decât cele audiovizuale și cele privind dreptul de autor etc.

8 — Hotărârea Sacchi (155/73, EU:C:1974:40, punctul 6).

9 — Television Without Frontiers, Green Paper on the Establishment of the Common Market for Broadcasting, Especially by Satellite and Cable [COM(84) 300 final].

10 — Directiva 89/552/CEE a Consiliului din 3 octombrie 1989 privind coordonarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune (JO L 298, p. 23, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 215). A se vedea în acest sens: C. Mik, *Media masowe w europejskim prawie wspólnotowym*, Toruń, 1999, p. 239-243.

fost stabilite normele minime, obligatorii pentru toți emițătorii din Uniune, în ceea ce privește restricțiile calitative și cantitative în materie de publicitate, de sponsorizări și de teleshopping, de protecție a minorilor și de ordine publică și a fost instituit un drept la replică. Principiile stabilite de directivă în scopul individualizării jurisdicției fiecărui stat membru asupra emițătorilor garantau că fiecare emițător era supus dreptului și autorităților de reglementare dintr-un singur stat membru. Prin intermediul directivei au fost de asemenea impuse emițătorilor obligațiile în domeniul promovării operelor europene. Modificările aduse Directivei privind televiziunea fără frontiere în 1997[11] au introdus în special posibilitatea ca statele membre să identifice evenimentele ale căror transmisii nu puteau fi rezervate exclusiv canalelor cu plată.

18. Progresul tehnologic rapid în sectorul mass-mediei electronice la cumpăna secolelor a făcut posibilă nu numai creșterea cantitativă ulterioară semnificativă a ofertei de televiziune tradițională, ci și apariția noilor tipuri de servicii audiovizuale, precum toate formele de servicii la cerere. Un fenomen aparte, atât în privința conținutului oferit, cât și a accesibilității pentru utilizatori, a fost dezvoltarea internetului ca un nou mediu al secolului al XXI-lea. Această expansiune tehnologică a implicat și o schimbare treptată în comportamentele și în așteptările utilizatorilor. Într-un cadru juridic neschimbat, aceste noi fenomene au provocat un dezechilibru concurențial crescând pe piața serviciilor audiovizuale.

19. Nevoia unei schimbări a fost semnalată de Comisie în Al patrulea raport privind punerea în aplicare a Directivei 89/552[12], precum și în Comunicarea privind viitorul politicii europene în domeniul reglementării audiovizualului[13]. Ca urmare a activităților desfășurate, precum și a consultărilor extinse, Comisia a prezentat o propunere de directivă de modificare a Directivei 89/552[14]. Această propunere, cu modificări minore, a fost adoptată ca Directiva 2007/65[15].

20. Directiva menționată a modificat fundamental Directiva 89/552. În primul rând, a fost modificat însuși titlul directivei, iar în urma acestei modificări terminologice nu se mai vorbește despre activitatea de televiziune, ci despre servicii mass-media audiovizuale. Modificările fundamentale, orientate spre liberalizare, au fost aduse dispozițiilor de fond ale directivei, îndeosebi în domeniul publicității și al altor forme de promovare a bunurilor și a serviciilor. Din punctul de vedere al prezentei cauze, cea mai importantă modificare a fost însă extinderea domeniului de aplicare al dispozițiilor directivei la așa-numitele servicii audiovizuale neliniare, denumite în mod obișnuit servicii „la cerere”. Aceste servicii au fost supuse unui set minim de dispoziții în materie de protecție a minorilor și a ordinii publice, de publicitate, precum și de promovare a producției europene. Normele mai detaliate privesc serviciile liniare sau, cu alte cuvinte, televiziunea tradițională. Directiva 2010/13 constituie textul consolidat al Directivei 89/552, astfel cum a fost modificat prin Directiva 2007/65[16].

11 — Directiva 97/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 iunie 1997 de modificare a Directivei 89/552 (JO L 202, p. 60, Ediție specială, 06/vol. 2, p. 232).

12 — Al patrulea Raport al Comisiei către Consiliu, către Parlamentul European, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor privind punerea în aplicare a Directivei 89/552/CEE „Televiziune fără frontiere” [COM(2002) 778 final].

13 — Comunicarea Comisiei către Consiliu, către Parlamentul European, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor – Viitorul politicii europene în domeniul reglementării audiovizualului [COM(2003) 784 final].

14 — COM(2005) 464 final.

15 — Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 de modificare a Directivei 89/552/CEE a Consiliului privind coordonarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune (JO L 332, p. 27).

16 — Pentru mai multe informații privind evoluția legislației Uniunii în domeniul serviciilor audiovizuale, a se vedea de exemplu Chałubińska-Jentkiewicz, K., *Audiowizualne usługi medialne. Reglamentacja w warunkach konwersji cyfrowej*, Varșovia, 2013, p. 78-118; Burri-Nenova, M., „The New Audiovisual Media Services Directive: Television *Without* Frontiers, Television *Without* Cultural Diversity”, în *Common Market Law Review*, volumul 44/2007, p. 1689 (în special p. 1693 și următoarele).

21. Astfel cum reiese din considerațiile care precedă, în mod inevitabil foarte concise, reglementarea serviciilor audiovizuale neliniare în Directiva 2010/13 constituie numai o consecință a reglementărilor privind serviciile liniare, adică televiziunea. Având în vedere această geneză, interpretarea definiției serviciilor mass-media audiovizuale, inclusiv serviciile neliniare, cuprinsă în directivă trebuie să fie, în opinia noastră, efectuată în contextul societății informaționale.

Definiția serviciilor mass-media audiovizuale în contextul societății informaționale

Dezvoltarea internetului și serviciile mass-media audiovizuale

22. În paralel cu dezvoltarea televiziunii menționată anterior a avut loc o altă evoluție, uneori denumită chiar revoluție, și anume nașterea și dezvoltarea rețelei informatice mondiale sau a internetului. În spațiul a puține decenii, de la o curiozitate tehnică pentru un cerc restrâns de specialiști, internetul a devenit un instrument de lucru, de formare și de divertisment răspândit și comun. Diferite tipuri de activități au fost transferate, parțial sau complet, în rețea: poșta electronică înlocuiește corespondența tradițională, portalurile de informare înlocuiesc ziarele, comerțul electronic înlocuiește magazinele din lumea reală, portalurile de dating înlocuiesc agențiile matrimoniale etc. Internetul a dat însă naștere și multor fenomene noi, specifice numai acestui mediu, de exemplu noi forme de comunicare, precum forumuri de discuții sau portaluri de social networking, similare celebrelor Facebook și Twitter.

23. De fenomenul „internetizării” nu au scăpat serviciile audiovizuale. În special, dezvoltarea așa-numitului internet în bandă largă, crescând de mai multe ori viteza de transmisie a datelor, a permis, pe de o parte, răspândirea serviciilor audiovizuale tradiționale, liniare și neliniare, prin intermediul rețelei internet (așa-numitul Internet Protocol Television, IPTV) și, pe de altă parte, apariția unui număr practic nelimitat de noi furnizori și de noi forme de servicii audiovizuale.

24. Internetul în bandă largă este de asemenea legat de un alt fenomen important din punctul de vedere al acestor considerații, și anume de fenomenul multimedia. În epoca analogică și în perioada inițială de dezvoltare a internetului, cuvântul scris, sunetul și imaginea, în special în mișcare, erau separate între ele într-un mod destul de riguros. Ziarele și cărțile reprezentau sursa cuvântului scris, eventual ilustrat cu fotografii sau cu desene, radioul era un mijloc exclusiv sonor, iar cinematograful și televiziunea un mijloc audiovizual, care combina, prin urmare, imaginile în mișcare cu sunetul. Internetul permite răspândirea în rândul publicului de conținut care include aceste trei forme de transmisie sub forma unui întreg. În acest mod, portalurile de informare pe internet nu sunt obligate să se limiteze doar la text, ci îl pot ilustra și completa cu materialul video, institutele științifice și de formare pot îmbogăți conținutul educațional scris cu înregistrările conferințelor, cluburile sportive pot însoți relatările despre competiții cu înregistrări video etc.

25. În prezent, orice portal internet care se respectă oferă, în plus față de materialul scris și grafic, elemente audiovizuale, legate tematic într-o măsură mai mare sau mai mică de restul portalului. Aceste elemente pot constitui parte integrantă a textelor scrise, dar pot avea și un caracter autonom. Independent de aceasta, în structura site-urilor internet elementele audiovizuale menționate sunt, de regulă, grupate în subpagini separate, care constituie fie elemente ale secțiunilor tematice individuale ale portalului, fie o secțiune complet separată, de obicei denumită „Video”, eventual „TV” (chiar dacă, în esență, nu reprezintă o televiziune, adică un serviciu liniar).

26. Din punct de vedere juridic, se pune, așadar, întrebarea dacă tot conținutul audiovizual de acest tip trebuie considerat servicii mass-media audiovizuale, iar în cazul unui răspuns negativ, unde ar trebui să fie trasată limita. Domeniul de aplicare al directivei la aceste tipuri de conținut dă naștere la îndoieli și este definit în diferite moduri în legislațiile și în practicile autorităților de reglementare din fiecare stat

membru [17]. Această situație este în contradicție cu necesitatea aplicării uniforme a dispozițiilor directivei pe întreg teritoriul Uniunii.

Aplicarea Directivei 2010/13 la elementele audiovizuale prezente pe portalurile internet

27. În decizia care face obiectul procedurii principale, autoritatea de reglementare austriacă a adoptat o definiție largă a serviciilor mass-media audiovizuale, considerând că un astfel de serviciu este catalogul de conținut audiovizual oferit pe pagina de internet a Tiroler Tageszeitung în secțiunea „Video”.

28. Deși în temeiul Directivei 2010/13 este posibil să se găsească o justificare pentru teza de mai sus, o interpretare atât de extinsă a domeniului de aplicare al directivei ni se pare greșită.

29. În primul rând, considerăm că această interpretare nu este în concordanță cu obiectivele pe care legiuitorul a intenționat să le realizeze prin adoptarea Directivei privind serviciile mass-media audiovizuale [18]. Astfel cum am arătat mai sus, reglementarea serviciilor audiovizuale neliniare în directiva menționată este doar o consecință a reglementării serviciilor liniare, și anume a televiziunii tradiționale (tradițională în sensul conținutului și al grilei de programe, iar nu în sensul modalităților tehnice de difuzare). În conformitate cu motivarea propunerii Directivei 2007/65 [19], precum și cu considerentele Directivei 2010/13 [20], includerea în reglementare a serviciilor neliniare este menită să asigure o concurență nedenaturată între formele de activități economice similare, prin intermediul supunerii acestora la cel puțin un set minim de norme similare. În opinia noastră, acest obiectiv nu ar trebui interpretat în sens larg, astfel încât să includă în reglementare serviciile care nu sunt în concurență directă cu transmisia de televiziune.

30. În al doilea rând, interpretarea adoptată de autoritatea de reglementare austriacă în procedura principală implică includerea în domeniul de aplicare al directivei a unui număr considerabil de operatori care, este adevărat, administrează site-uri internet cu conținut audiovizual, dar a căror activitate nu are ca obiectiv principal pe acela de a oferi servicii audiovizuale în sensul directivei. Deși este adevărat că obligațiile care rezultă din Directiva 2010/13 pentru furnizorii de servicii neliniare au doar un caracter minimal, totuși, în practica autorităților naționale de reglementare, supunerea unui serviciu la legislația de transpunere a directivei în cauză implică cel puțin necesitatea înregistrării și, în unele state membre, obligații suplimentare, precum plata unei taxe (Regatul Unit) sau obligația de declarare (Franța). Deși o astfel de înregistrare nu are caracterul unei autorizații pentru desfășurarea activității, aceasta implică supunerea la un control administrativ a unei părți semnificative a activităților desfășurate pe internet, fapt care poate fi privit drept o restrângere a libertății de acțiune a acestui mediu.

31. Intenția de a extinde controlul administrativ asupra prea multor aspecte ale funcționării site-urilor internet ar constitui în plus, având în vedere ușurința cu care se creează site-urile internet și cu care se publică pe acestea orice tip de conținut, inclusiv cel audiovizual, o mare provocare pentru autoritățile de reglementare ale statelor membre. Astfel, a încerca aplicarea unei reglementări prea ample ar putea, în cele din urmă, să lipsească de efecte directiva chiar în domeniul pentru care aceasta a fost efectiv adoptată.

17 — A se vedea de exemplu F. J. Cabrera Blázquez, „On-demand Services: Made in the Likeness of TV?”, în *What Is an On-demand Service*, IRIS-Plus 2013-4, European Audiovisual Observatory, Strasbourg 2013, p. 7; J. Metzdorf, „The Implementation of the Audiovisual Media Services Directive by National Regulatory Authorities. National Responses to Regulatory Challenges”, în *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, volumul 5(2014), nr. 2, p. 88.

18 — Prin această denumire înțelegem, în funcție de perioada de referință, Directiva 89/552, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2007/165, sau Directiva 2010/13.

19 — COM(2005) 646 final.

20 — A se vedea considerentele (11) și (24) ale Directivei 2010/13.

32. În al treilea rând, punctul de vedere prezentat de autoritatea de reglementare austriacă face ca aplicarea directivei să depindă de structura unei anumite pagini de internet. Potrivit acestei interpretări, prin serviciu mass-media audiovizual în sensul directivei trebuie să se înțeleagă numai conținutul audiovizual grupat într-un catalog. Dacă însă același conținut este răspândit în diferitele secțiuni ale portalului, el este considerat parte integrantă a acestuia din urmă, iar nu un serviciu separat, astfel încât nu intră sub incidența dispozițiilor directivei. Or, în opinia noastră, aici este vorba numai despre o soluție tehnică, care nu ar trebui să influențeze aplicarea dispozițiilor directivei. Intrarea unui serviciu sub incidența directivei ar trebui să depindă de esența serviciului respectiv, iar nu de structura portalului internet în cadrul căruia acesta este oferit.

33. Nu contestăm că o interpretare literală a Directivei 2010/13 poate conduce la concluzia că interpretarea adoptată de autoritatea de reglementare austriacă este exactă sau că, în orice caz, aceasta reprezintă una dintre interpretările admisibile ale directivei. Totuși, nu considerăm că o astfel de interpretare este conformă cu voința legiuitorului. Pentru motivele arătate mai sus, apreciem inclusiv că aceasta nu permite realizarea efectivă a obiectivelor directivei și nu contribuie la aplicarea sa uniformă în toate statele membre.

34. Directiva serviciilor mass-media audiovizuale nu s-a dovedit a fi, astfel cum au dorit inițiatorii săi, „de viitor” (future-proof) [21]. Multe dintre formulările cuprinse în aceasta sunt inexacte sau neactualizate în raport cu realitatea internetului în bandă largă. Cu toate acestea, considerăm că, prin interpretarea dispozițiilor sale într-un mod dinamic, se poate da acestora un sens care să fie adecvat realității internetului aflat într-o transformare rapidă.

Elementele definiției serviciului mass-media audiovizual care rezultă din Directiva 2010/13

35. Definiția serviciului mass-media audiovizual se regăsește la articolul 1 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2010/13, iar unii termeni utilizați în această definiție au fost, la rândul lor, definiți la punctele următoare ale aceluiași articol. Serviciul mass-media neliniar este definit la articolul 1 alineatul (1) litera (g) din directiva menționată. Cadrul juridic care definește domeniul material de aplicare al Directivei 2010/13 este constituit inclusiv dintr-o serie de considerente ale acesteia, în care se face trimitere direct la definițiile de la articolul 1 sau, mai general, la domeniul său de aplicare.

36. Potrivit articolului 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i) [22] din Directiva 2010/13 coroborat cu considerentul (29) al acesteia, serviciul mass-media audiovizual trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

— caracterul economic;

— responsabilitatea editorială a furnizorului;

— scopul principal sub forma furnizării de conținut audiovizual;

— furnizarea de programe;

— scopul informativ, de divertisment sau educativ;

— accesibilitatea pentru public;

21 — Reding, V., „The Audiovisual Media Services Directive: the Right Instrument to Provide Legal Certainty for Europe's Media Business in the Next Decade”, în *ERA Forum*, 2006-2, p. 265.

22 — Articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Directiva 2010/13 include comunicațiile comerciale audiovizuale printre serviciile mass-media audiovizuale, dar omitem acest aspect, întrucât nu privește obiectul prezentelor concluzii.

— transmisia prin rețele de comunicații electronice.

37. În considerentul (29) al Directivei 2010/13 s-a arătat că numai prezența simultană a tuturor criteriilor menționate, precum și a caracteristicilor enumerate în alte considerente permite ca un serviciu să fie considerat serviciu mass-media audiovizual în sensul directivei menționate. Acest lucru demonstrează, în opinia noastră, voința legiuitorului de a include în această definiție și, prin urmare, în domeniul de aplicare al directivei numai anumite servicii menționate în mod explicit. Aceasta susține o interpretare restrictivă a definiției serviciilor mass-media audiovizuale.

38. În conformitate cu primul dintre criteriile amintite, este vorba despre servicii în sensul tratatului și deci având caracter de activitate economică. Potrivit considerentului (21) al Directivei 2010/13, ar trebui să se excludă din domeniul de aplicare al directivei „site-urile private și serviciile constând în furnizarea sau distribuția de conținut audiovizual generat de utilizatori privați în scopul punerii în comun și al schimbului în cadrul comunităților de interes”. Este vorba, în primul rând, de toate tipurile de pagini private, deschise și administrate de particulari, fără scop economic, printre care așa-numitele bloguri și videobloguri, precum și serviciile ca You Tube.

39. Site-ul internet al unei reviste care apare și în format tipărit, precum portalul Tiroler Tageszeitung Online, are, fără îndoială, caracter economic, deci îndeplinește criteriul de mai sus. Prin urmare, doar cu titlu marginal, menționăm că o astfel de distincție nu este întotdeauna, în zilele noastre, atât de evidentă cum ar putea să pară. Astfel, pe de o parte, devine din ce în ce mai frecvent fenomenul introducerii de publicitate contra cost pe cele mai populare pagini de internet private, ceea ce le face să devină o sursă de venit pentru creatorii lor și, în consecință, o formă de activitate economică. Pe de altă parte însă, în serviciile precum You Tube apar canale profesionale (așa-numitele branded channels) care nu reprezintă conținut creat de utilizatori. Întrebarea dacă și în ce măsură Directiva 2010/13 poate fi aplicată acestui tip de transmisii va constitui următoarea provocare pentru autoritățile naționale de reglementare și pentru instanțe.

40. Criteriile privind transmisia prin rețele de comunicații electronice și accesibilitatea pentru public [23] nu vor fi foarte utile pentru determinarea domeniului de aplicare al Directivei 2010/13 sub aspectul care ne interesează. Internetul este o rețea de comunicații electronice prin excelență și tot ceea ce nu a fost rezervat pentru recepția de către un anumit grup de utilizatori este accesibil pentru public. În mod similar, scopul informativ, de divertisment sau educativ al conținutului difuzat nu constituie un criteriu deosebit de selectiv, întrucât include aproape tot spectrul imaginabil de conținut audiovizual, mai ales atunci când acest conținut ar trebui să aibă și caracter comercial și public.

41. Responsabilitatea editorială a fost definită la articolul 1 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2010/13 într-un mod foarte larg. Astfel, nu este vorba despre responsabilitatea pentru conținutul unui material audiovizual oarecare difuzat („program” în conformitate cu terminologia directivei), ci numai despre alegerea acestor materiale și despre localizarea lor în cadrul unui serviciu. În acest sens, în realitate, criteriul menționat servește exclusiv pentru a distinge furnizorii de conținut de furnizorii de servicii de transmisie de date (precum furnizorii de rețele de televiziune prin cablu sau de conexiune la internet).

42. Rămân de examinat cele două criterii a căror interpretare a fost solicitată de către instanța de trimitere. În conformitate cu criteriul obiectivului principal, prin serviciu audiovizual se înțelege doar un serviciu al cărui obiectiv principal este acela de a furniza conținut audiovizual. În decizia care face obiectul procedurii principale autoritatea de reglementare austriacă a considerat că catalogul de conținut video publicat pe site constituia un serviciu separat. Obiectivul principal al unui serviciu

23 — A se vedea ultimele două liniuțe de la punctul 36 din prezentele concluzii.

astfel identificat este, în mod necesar, furnizarea de conținut audiovizual. Ca urmare a unei astfel de interpretări, criteriul obiectivului principal pierde însă orice sens, întrucât, astfel cum am semnalat anterior, condiționează domeniul de aplicare al directivei de structura unei anumite pagini de internet într-un anumit moment.

43. La rândul său, programul este definit la articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2010/13/CE. Este vorba despre o adaptare a definiției deja incluse în formularea inițială a Directivei 89/552. Aceasta definește programul ca fiind un element unic în cadrul unei grile, în cazul serviciilor lineare, sau în cadrul unui catalog, în cazul serviciilor neliniare. Programul trebuie în același timp să aibă o formă și un conținut comparabile cu forma și cu conținutul transmisiei de televiziune. Această prevedere reprezintă un indiciu în plus că intenția legiuitorului era aceea de a nu include în domeniul de aplicare al directivei conținutul audiovizual care de obicei nu este prezent în televiziune.

44. În plus față de o definiție generală a serviciilor mass-media audiovizuale, Directiva 2010/13 conține, la articolul 1 alineatul (1) litera (g), definiția serviciilor neliniare (denumite servicii la cerere). În conformitate cu această definiție, în cadrul serviciului neliniar utilizatorul poate alege și viziona în orice moment programe dintr-un catalog stabilit de furnizorul serviciului. Se pare că, în decizia în discuție în procedura principală, autoritatea de reglementare austriacă a considerat că, din moment ce pe pagina de internet Tiroler Tageszeitung Online era disponibil un catalog de conținut video, pagina respectivă (sau mai degrabă secțiunea acesteia care conținea catalogul) constituia un serviciu mass-media audiovizual la cerere.

45. Considerăm totuși că, în interpretarea definiției menționate, nu trebuie acordată prea multă importanță noțiunii de catalog. Definiția de la articolul 1 alineatul (1) litera (g) din directivă reia definiția serviciului audiovizual liniar (și anume a transmisiei de televiziune), care, la rândul său, este conținută în același paragraf, la litera (e). În cadrul unui serviciu neliniar, catalogul constituie echivalentul „grilei” sau al organizării programului în timp în cadrul unui serviciu liniar. Serviciul neliniar diferă de serviciul liniar tocmai pentru că programele nu sunt *transmise* într-un anumit orar, ci sunt *descărcate* de utilizator în orice moment. Prin urmare, trebuie să existe un catalog din care utilizatorul să poată alege conținutul care îl interesează. Acesta nu trebuie totuși interpretat în sensul că existența unui catalog este decisivă pentru a califica un serviciu drept serviciu mass-media audiovizual în sensul Directivei 2010/13.

46. Precizări suplimentare cu privire la aplicarea Directivei 2010/13 în ceea ce privește serviciile audiovizuale neliniare sunt cuprinse în considerentele directivei.

47. Potrivit considerentului (24), serviciile mass-media neliniare trebuie să fie comparabile cu serviciile de televiziune, ceea ce înseamnă că acestea sunt destinate aceluiași grup de audiență. Cu toate acestea, este greu de crezut că televiziunea se adresează unui anumit grup sau unor anumite grupuri de audiență. Ea oferă o gamă foarte largă de conținut, în general destinat tuturor grupurilor de audiență imaginabile, satisfăcând nevoile acestora de informare, de divertisment și de educație. Acest considerent trebuie privit mai degrabă ca o expresie a preocupării legiuitorului de a asigura o concurență nedenaturată între formele de activitate economică similare prin supunerea acestora cel puțin unui set minim de norme similare. Prin urmare, comparabilitatea serviciilor neliniare cu serviciile de televiziune trebuie înțeleasă în sens restrictiv; astfel, potrivit intenției legiuitorului, Directiva 2010/13 este aplicabilă numai în măsura în care dezvoltarea tehnologiei telecomunicațiilor a permis să se ofere în formă neliniară același conținut care anterior era disponibil numai în televiziune sau în cadrul unui serviciu liniar. Intenția legiuitorului nu era însă aceea de a extinde domeniul de aplicare al acestei reglementări la noile fenomene legate de răspândirea internetului și în special a internetului în bandă largă, precum apariția paginilor de internet multimedia.

48. Nu contravine acestei concluzii partea următoare a considerentului (24) al Directivei 2010/13, potrivit căreia conceptul de program ar trebui interpretat în mod dinamic, pentru a ține seama de evoluțiile transmisiei de televiziune. Această precizare înseamnă numai că domeniul de aplicare al directivei în ceea ce privește serviciile neliniare ar trebui să rămână în legătură cu evoluția materiei care constituie obiectul principal al dispozițiilor directivei, și anume serviciile liniare. Serviciile neliniare nu ar trebui să constituie un obiect autonom al reglementării directivei. Acest lucru ar implica necesitatea de a include în acesta tipuri de conținut audiovizual tot mai noi, care ar putea să nu aibă nimic în comun cu transmisia de televiziune liniară.

49. În sfârșit, în conformitate cu considerentul (28) al Directivei 2010/13, domeniul de aplicare al acesteia nu include „versiunile electronice ale ziarelor și revistelor”. În opinia noastră, și această formulare ar trebui interpretată în lumina stadiului actual de dezvoltare a serviciilor societății informaționale. Nu este vorba, așadar, despre servicii constând într-un mecanism de transfer pe internet al conținutului ziarelor și revistelor tipărite. În primul rând, un astfel de serviciu nu ar putea oricum include conținutul audiovizual, absent, în mod inevitabil, în presa scrisă. În al doilea rând, paginile de internet ale ziarelor și revistelor care se bazează numai pe publicarea în format electronic a articolelor apărute în edițiile tipărite sunt în declin. În prezent, este vorba adesea despre portaluri complexe, cu o cantitate de conținut de diferite tipuri, inclusiv material audiovizual, mult mai mare decât versiunile tipărite. Acest lucru este valabil îndeosebi pentru ziare, ale căror pagini de internet au, de regulă, forma unor portaluri de informare care conțin știri actualizate constant, documente de analiză, secțiuni specializate aprofundate etc. Un exemplu de astfel de portal este reprezentat tocmai de pagina de internet Tiroler Tageszeitung Online. În plus, portalurile de acest tip nu funcționează numai sub titlurile ziarelor, ci pot fi de asemenea proprietatea posturilor de televiziune sau de radio, în special a celor cu caracter informativ, sau pot funcționa exclusiv ca portaluri internet. Fiecare dintre aceste categorii de portaluri are propriile caracteristici, dar structura lor generală și conținutul sunt similare. Pentru acest motiv, tratamentul diferit al unor portaluri internet cu caracter informativ numai pentru că sunt proprietatea unor ziare sau a unor reviste ar fi, în opinia noastră, nejustificată și ar cauza o inegalitate de tratament. Prin urmare, considerentul (28) al Directivei 2010/13 trebuie înțeles ca un indiciu că intenția legiuitorului a fost aceea de a exclude din domeniul de aplicare al directivei în discuție toate tipurile de portaluri internet de informare care au caracter multimedia, cu alte cuvinte care includ printre altele conținut audiovizual.

Răspuns la întrebările preliminare

50. Instanța de trimitere a adresat întrebările referitoare la interpretarea criteriului obiectivului principal, precum și la conceptul de program [24] în contextul unui litigiu privind calificarea unei secțiuni a paginii de internet Tiroler Zeitung Online care include conținut audiovizual drept serviciu mass-media audiovizual în sensul Directivei 2010/13. În esență însă, este vorba despre a stabili dacă directiva menționată este aplicabilă portalurilor de informare cu caracter multimedia, cu alte cuvinte care conțin atât material scris și fotografic, cât și audio sau audiovizual.

51. Din considerațiile care precedă rezultă, în opinia noastră, următoarele concluzii relevante din punctul de vedere al răspunsului la întrebările astfel formulate.

52. În primul rând, Directiva 2010/13 este rezultatul direct al evoluției legislației Uniunii în domeniul televiziunii, iar scopul său este pur și simplu acela de a include în domeniul de aplicare al reglementării serviciile care sunt în concurență directă cu televiziunea, altfel spus care oferă același conținut în formă neliniară.

24 — A se vedea punctul 36, precum și punctele 42 și 43 din prezentele concluzii.

53. În al doilea rând, scopul principal al unui serviciu mass-media audiovizual în sensul Directivei 2010/13 este furnizarea de programe, adică de elemente ale unui program de televiziune tradițional (grilă, potrivit terminologiei directivei), cu particularitatea că, în ceea ce privește serviciul neliniar, astfel de programe nu sunt furnizate într-un anumit orar, ci la cererea utilizatorului.

54. În al treilea rând, legiuitorul a precizat clar în considerentele directivei, deși în mod anacronic din punctul de vedere al stadiului actual de dezvoltare a tehnologiei internet, că nu intenționa să includă în domeniul de aplicare al acesteia portalurile internet de informare.

55. Prin urmare, un portal internet precum cel reprezentat de pagina de internet Tiroler Tageszeitung Online nu îndeplinește condițiile care ar impune ca acesta să fie considerat un serviciu mass-media audiovizual în sensul directivei. Astfel, în primul rând, apariția portalurilor internet multimedia care includ, în plus față de conținutul scris și de fotografii, material audio și audiovizual nu reprezintă rezultatul dezvoltării tehnologice a televiziunii, ci mai degrabă un fenomen cu totul nou, legat în principal de creșterea vitezei rețelelor de telecomunicații. În al doilea rând, caracterul multimedia al portalurilor precum pagina de internet Tiroler Tageszeitung Online nu permite analiza conținutului audiovizual publicat pe aceasta separat de restul portalului, chiar dacă materialul audiovizual respectiv este colectat într-o secțiune separată a portalului. Esența unui serviciu multimedia constă, așadar, în combinarea diverselor forme de comunicare, cuvinte, imagini și sunete, în timp ce structura concretă a portalului constituie un aspect tehnic secundar. În sfârșit, în al treilea rând, un astfel de portal internet multimedia reprezintă forma actuală a celui pe care, încă din perioada lucrărilor la Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, legiuitorul putea să îl considere drept „o versiune electronică a ziarelor sau revistelor”.

56. Prin urmare, considerăm că articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Directiva 2010/13 trebuie interpretat în sensul că nici pagina de internet a unui ziar care conține material audiovizual, nici vreo secțiune a acestei pagini nu constituie un serviciu mass-media audiovizual în sensul directivei.

57. Am dori de asemenea să precizăm că nu împărtășim preocupările potrivit cărora o astfel de interpretare a directivei va permite operatorilor care furnizează efectiv servicii mass-media audiovizuale să treacă drept portaluri de informare multimedia și să se sustragă astfel legislației în vigoare în acest domeniu. Cu siguranță, aplicarea de către autoritățile naționale de reglementare din statele membre a dispozițiilor adoptate în temeiul Directivei 2010/13 impune acestora să efectueze o evaluare a naturii serviciilor prezente pe piață în scopul de a le califica sau de a nu le califica drept servicii mass-media audiovizuale în sensul directivei. Nicio dispoziție de drept, nici măcar cea mai exactă, nu este potrivită să înlocuiască această evaluare de la caz la caz; același lucru este valabil, de altfel, în orice domeniu al dreptului. Eventualele dificultăți care rezultă de aici nu pot însă justifica o interpretare a directivei care să includă, în practică, tot conținutul audiovizual prezent pe internet, depășind astfel domeniul de aplicare al reglementării dorit de legiuitor.

58. Să revenim acum la acel cal despre care vorbeam la început. Faptul că, în teorie, este dificil să se elaboreze o definiție abstractă a unui serviciu mass-media audiovizual nu înseamnă că, în practică, un astfel de serviciu nu va fi ușor de identificat. Marea majoritate a serviciilor de acest tip se limitează să ofere pe paginile de internet filme de lung metraj, seriale de televiziune, emisiuni sportive etc. Prin urmare, este vorba despre acea formă de emisiune ușor de calificat ca fiind tipică pentru televiziune. Îndoielile trebuie însă clarificate în conformitate cu obiectivul Directivei privind serviciile mass-media audiovizuale în favoarea neaplicării acesteia la paginile de internet multimedia. Servicii mass-media audiovizuale trebuie considerate, așadar, numai acele site-uri internet care îndeplinesc, fără nicio îndoială, toate criteriile pentru un astfel de serviciu.

59. Este evident că interpretarea pe care o sugerăm privește definirea serviciului mass-media audiovizual în temeiul versiunii Directivei 2010/13 în prezent în vigoare. Directiva în cauză reprezintă rezultatul evoluției unor soluții juridice concepute pentru transmisia de televiziune și are, astfel cum a arătat unul dintre autori [25] – un caracter de secol XX. Aceasta nu înseamnă însă că conținutul publicat pe internet, inclusiv conținutul audiovizual, nu poate sau nu trebuie să fie deloc supus unei reglementări, inclusiv dispozițiilor dreptului Uniunii, cu privire la aspecte precum protecția minorilor și a ordinii publice, publicitatea și regulile de transmisie a evenimentelor importante. Cu toate acestea, în opinia noastră, ar trebui să fie vorba despre dispoziții adecvate la particularitățile internetului, în special la caracterul său multimedia. Ocazia de a face acest lucru ar putea fi reprezentată de lucrările la un nou pachet legislativ privind piața digitală, anunțat recent de Comisie [26].

Concluzie

60. În lumina considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Verwaltungsgerichtshof după cum urmează:

„Articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) trebuie interpretat în sensul că nici pagina de internet a unui ziar care conține material audiovizual, nici vreo secțiune a paginii respective nu constituie un serviciu mass-media audiovizual în sensul directivei.”

25 — Cabrera Blázquez, F. J., *op. cit.*, p. 25.

26 — Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O strategie privind piața unică digitală pentru Europa, COM(2015) 192 final.